

**Річний звіт
НАУКОВОЇ БІБЛІОТЕКИ
НАЦІОНАЛЬНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ
«ОДЕСЬКА ЮРИДИЧНА
АКАДЕМІЯ»**

за 2018 рік

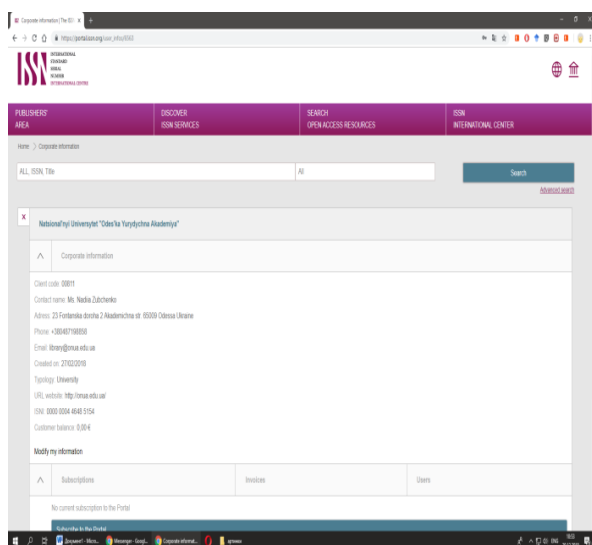
Вагомі зміни, які відбуваються сьогодні в організації та здійсненні наукової діяльності в університетах України вимагають постійного оновлення та вдосконалення відповідного інструментарію, запровадження нових стандартів в академічному середовищі, зокрема, бібліотечному. Наразі університетські бібліотеки, які не тільки активно супроводжують науковий процес, але й реалізують у своїй діяльності самостійні наукові проекти, також проходять шлях своєї функціональної модернізації в межах зміни існуючої парадигми бібліотечної справи з урахуванням сучасних досягнень інформаційно-комунікаційних технологій.

Зважаючи на існуючі новітні виклики, Наукова бібліотека Національного університету «Одеська юридична академія» (далі – НБ НУ «ОЮА») у 2018 році продовжувала послідовно впроваджувати нові форми роботи та вдосконалювати вже існуючі сучасні сервіси. Потужного розвитку набув процес запровадження практики включення бібліотечних працівників у реалізацію наукових університетських проектів, формування електронних ресурсів власної генерації, популяризації ідей відкритого доступу, підвищення вебметричного рейтингу Університету, а також пошуку, відбору та аналітико-синтетичної обробки ресурсів.

З метою вирішення нагальної проблеми модернізації сфери підготовки до видання результатів наукових досліджень, їх просування у інформаційному середовищі з урахуванням політики академічної

добросовісності, оновленої політики інтелектуальної власності, спрямування вектору діяльності Університету на відкриту науку та реалізацію положень Наказу МОН України від 15.01.2018 № 32 «Про затвердження Порядку формування Переліку наукових фахових видань України» НБ НУ «ОЮА» у поточному році за сприяння керівництва Університету, під курируванням проректора з наукової роботи НУ ОЮА д.ю.н., проф. Г. О. Ульянової, прийняла активну участь у процесі оновлення редакційної політики в НУ «ОЮА».

Наразі Науковою бібліотекою від імені Національного університету «Одеська юридична академія», який зареєстровано як установу-видавця у Міжнародному центрі реєстрації серіальних видань (International Centre for the registration of serial publications), закінчено усі переговори та підписано усі документи для надання НУ «ОЮА» членства у PILA (Publishers International Linking Association) (договір від 25.10.2018 р.) та CrossRef (реєстрація від 25.11.2018 р.) з метою впровадження можливості присвоєння ідентифікатора **DOI** усім публікаціям та виданням, засновником яких є НУ «ОЮА» (реалізація проекту - *Т. Ю. Іванійчук, Н. І. Зубченко, В. В. Музика*). Університетом отримано ідентифікатор видавця (префікс DOI) **10.32837**. Наявність цифрового ідентифікатора для статей журналу, включення DOI в бібліографічні описи в списках літератури у журналі – обов'язкова вимога для журналів, що входять у наукометричні бази даних.

У поточному році за сприяння керівництва Університету реалізовано проект переходу усіх періодичних і продовжуваних видань, засновником яких є НУ «ОЮА», на платформу **OJS** (Open Journal Systems), яка розміщена у піддомені сайту університету, що сприятиме підвищенню критерію PRESENCE рейтингу ВебOMETрікс, просуванню наукового доробку представників Одеської правової школи у світовому інформаційному просторі. OJS - це система управління веб-сайтом та виданими процесами. OJS охоплює всі аспекти онлайн-виробництва журналів, починаючи з налаштування сайту для вирішення виробничих задач (таких як подача рукописів, рецензування, редагування, публікація, архівування та індексування журналу). Крім того, експертами Web of Science рекомендовано використовувати платформу Open Journal Systems у реалізації редакційної політики наукового журналу, що претендує на входження до цієї наукометричної бази.

Перелік видань, засновником яких є НУ «ОЮА», на платформі OJS

Актуальні проблеми держави і права
apdp.onua.edu.ua

Актуальні проблеми політики app.onua.edu.ua

SPACE space.onua.edu.ua

Одеський лінгвістичний вісник olj.onua.edu.ua

Юридичний вісник yuv.onua.edu.ua

Наукові праці НУ "ОЮА" npnuola.onua.edu.ua

Часопис цивілістики chascyvil.onua.edu.ua

Прикарпатський юридичний вісник pyuv.onua.edu.ua

Альманах міжнародного права amp.onua.edu.ua

Lex Portus lexportus.onua.edu.ua

Сприяючи розбудові політики академічної доброчесності в Університеті, участі Університету у створенні та наповненні «Національного репозитарію академічних текстів» та практичному застосуванню «Положення про забезпечення оригінальності наукових робіт і запобігання та виявлення академічного плагіату в НУ «ОЮА»», нову редакцію якого було розроблено бібліотечними фахівцями спільно з науково-дослідною частиною НУ «ОЮА» під керівництвом проректора з наукової роботи НУ «ОЮА» д.ю.н., професором Г. О. Ульяною, у листопаді 2018 року було здійснено підписання договору про співпрацю з ТОВ **Unicheck** про здійснення автоматизованої перевірки наукових робіт науковців та здобувачів вищої освіти у НУ «ОЮА» на наявність академічного плагіату у системі Unicheck, яка адмініструється уповноваженим працівником Наукової бібліотеки (зав. НІЦ НБ НУ ОЮА – О. О. Дремлюга) з наданням звіту у друкованому вигляді.

У 2018 р. НБ НУ «ОЮА» здійснювала реалізацію своєї діяльності у межах трьох запланованих наукових тем : *«Наукометричний аналіз наукових праць вчених НУ «ОЮА»*; *«Одеська школа права» та «Бібліотека сучасної правової думки в Україні»*. Разом з тим, крім означених наукових тем, активного опрацювання набули матеріали першого показового Дитячого містечка у м. Одеса. Означене дослідження має важливе краєзнавче значення, а також сприяє висвітленню невідомих сторінок становлення педагогічних шкіл на Півдні України та формує новий напрямок наукових досліджень бібліотеки.

Запровадження політик open science, open education, open access, open data вимагає від ЗВО розбудови максимально прозорої та раціонально структурованої системи, яка б акумулювала ті здобутки, напрацювання та інструменти, які забезпечують сучасний рівень наукового, навчального, освітнього, виховного процесу та відповідають викликам розвитку інформаційного суспільства. Формування електронної бібліотеки, розширення її ресурсних можливостей продовжує залишатись одним з

основних напрямів діяльності Наукової бібліотеки Національного університету «Одеська юридична академія». Сьогодні електронна бібліотека НБ НУ «ОЮА» представлена електронним каталогом ABIC Unilib, інституційним репозитарієм eNUOLAIR (Electronic National University Odessa Law Academy Institutional Repository), офіційним сайтом НБ НУ ОЮА, базами даних власної генерації (64) та повнотекстовою електронною бібліотекою і електронними каталогами мережових ресурсів.

Електронний каталог ABIC Unilib бібліотеки, який доступний як в локальній мережі, так і в мережі Інтернет (<http://lib.onua.edu.ua/new/index2.php>) нараховує понад **619 000** записів і характеризується високими показниками відвідування користувачами бібліотечних послуг (Додаток 1).

Співробітниками відділу автоматизації також здійснювалось подальше наповнення наукового інформаційного ресурсу *«Бібліотека сучасної правової думки України»* (<http://lib.onua.edu.ua/BSPM/>), який є дворівневим україномовним рубрикатором на основі УДК за розділами 34 («Право») і 35 («Державне управління») (Додаток 2).

У звітному році співробітники Науково-інформаційного центру (НІЦ) НБ НУ «ОЮА» продовжували забезпечення максимально широкого доступу до ресурсів світового інформаційного простору, здійснювали кастомізацію встановленої системи DSpace за сприяння відділу інформаційних технологій, комп'ютерної техніки та зв'язку (начальник – О. В. Ушканов), поповнювали, систематизували, оновлювали вміст інституційного репозиторію eNUOLAIR (Electronic National University Odessa Law Academy Institutional Repository), офіційного сайту НБ НУ ОЮА, проекту «Реєстр електронних ресурсів, призначених для оприлюднення дисертаційних досліджень здобувачів наукових ступенів та відгуків офіційних опонентів з проблем держави і права» (<http://spetsrady.library.onua.edu.ua/>).

Репозитарій НУ «ОЮА», як частина електронної бібліотечної системи Університету, виконує потужну акумуляційну та інтеграційну функції,

допомагає максимальному представленню наукових здобутків Університету у Інтернет-просторі, індексуванню доробку науковців НУ «ОЮА» у наукометричних базах даних та дає можливість розширення кола міжнародних партнерів.

На кінець 2018 року кількість записів у інституційному репозитарії складає понад **10 500**. Високі показники користувацького попиту на ресурси репозитарію доводять статистичні показники звернень (**Додаток 3**).

В сучасних умовах важливим завданням у науковій діяльності бібліотеки є побудова системи ідентифікації наукового та соціального впливу наукового контенту на основі різних моделей наукової комунікації (паперової, електронної, гібридної), що є важливою складовою наукової діяльності Університету в цілому. Це вимагає об'єднання різних існуючих підходів до оцінки результатів наукової діяльності: експертна оцінка (відгуки, рецензії, думки експертів, рецензентів, наукових редакторів та ін.); наукометричні (бібліометричні) показники (кількість публікацій, їх цитованість, імпакт-фактор журналу, h-індекс автора та ін.) та мережеві підходи (вебометрія, альтметрія (альтметрія) та ін.).

Саме наукометричні, вебметричні та альтметричні розвідки, як частина інформетричного аналізу, займали суттєве місце у діяльності НБ НУ ОЮА у 2018 році:

- внесено виправлення до записів у наукометричній базі Web of Science щодо 7 статей науковців НУ «ОЮА» та афілійовано їх з профілем НУ «ОЮА»;
- укладено узагальнений статистичний звіт щодо публікаційної активності доцентів та професорів НУ «ОЮА» за 2017-2018 н. р. (оновлюється)
- станом на 21.12.2018 укладено переліки науковців НУ «ОЮА», праці яких індексуються Scopus, Web of Science, Google Scholar (**Додаток 4**).
- створено профіль НУ «ОЮА» у Google Scholar, який підтримується та наповнюється;

Звіт за 2018 рік наукової бібліотеки Національного університету «Одеська юридична академія»

– продовжувалось надання консультацій співробітникам НУ «ОЮА» щодо створення та корегування їх профілів у Google Scholar (Google Академія), Mendeley, Research Gate, Academia.edu, ResearcherID, SelectedWorks, Digital Commons Network, ORCID, проекті «Науковці України» комплексного проекту «Наука України: доступ до знань» (<http://www.nbuv.gov.ua/node/3565>) тощо;

– за допомогою системи інформаційного оповіщення на платформі **MailChimp**, яка інформує користувачів НБ НУ «ОЮА» щодо дедлайнів подання публікацій до фахових періодичних видань, дедлайнів конференцій, а також інших питань інформаційного супроводу наукової діяльності Університету, запропоновано для ознайомлення складені співробітниками науково-інформаційного центру НБ НУ ОЮА інструкції з реєстрації у Researcher ID, Web of Science, Kopernio, а також переліки видань, які індексуються у Scopus, Web of Science.

– відповідно до положень Постанови Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 № 1187 «Про затвердження ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» (додаток № 15 «Технологічні вимоги щодо інформаційного забезпечення освітньої діяльності у сфері вищої освіти») забезпечено доступ до наступних баз даних: **Sage Knowledge (тестовий)** з 01.03.2018 по 15.06.2018 (CQ Researcher!; CQ Press Voting and Elections Collection; CQ Press Congress Collection; Press Supreme Court Collection; U.S. Political Stats; SAGE Stats; SAGE Business Researcher; SAGE Video); **Web of Science** (триває з 1.08.2017); **Scopus** (з 1.12.2018); **Oxford University Press** (колекції матеріалів з міжнародного гуманітарного права, 19-31.08.2018).

– продовжується забезпечення реалізації доступу до відкритих електронних ресурсів платформи CambridgeCore; Research Track; SSRN; SAGE.

– за сприяння співробітників сектору ІСПАН направлено до публікації у виданнях, що індексуються у Scopus, Web of Science 12 статей, а до публікації у фахових виданнях – 20 статей.

Варто зазначити, що вже протягом декількох років eNUOLAIR (Electronic National University Odessa Law Academy Institutional Repository) інтегровано з реєстром **ORCID**, що допомагає при ідентифікації робіт науковців та їх афіліації.

Важливим кроком для просування наукового доробку науковців НУ «ОЮА» стало підписання влітку 2018 року договору з відомою правничою повнотекстовою базою даних *HeinOnline (договір від 24 липня 2018 р.)*. Наразі до HeinOnline вже завантажено PDF-файли двадцяти останніх випусків фахового наукового збірника «Актуальні проблеми держави і права», засновником якого є НУ «ОЮА». Напрацьована практика дає можливість говорити про забезпечення індексації збірника «Актуальні проблеми держави і права» у відомій базі даних завдяки можливостям інституційного репозитарію НУ «ОЮА».

Науковою бібліотекою НУ «ОЮА» започатковано дослідження впливовості публікацій вчених НУ «ОЮА» за їх присутністю, згадуванням та використанням в Інтернет-мережі. Такі альтернативні метрики дозволяють враховувати цитування праць у періодичних виданнях, соціальних мережах та сайтах, не пов'язаних із дослідницькою діяльністю. Альметричні вимірювання на разі впроваджуються за допомогою плагіну для платформи інституційного репозитарію Dspace та, відповідно, виявляють цитування праць в альтернативних науковим публікаціях.

У 2018 році науковою бібліотекою було проведено наступні конференції, семінари :

– Методичний семінар за участю бібліотекарів шкіл м. Одеси і Одеської області та фахівців НБ НУ «ОЮА» (спільно з Одеським обласним інститутом удосконалення вчителів (відділ навчально-методичного

забезпечення та педагогічних видань) (м. Одеса, 20 берез. 2018 р., НБ НУ «ОЮА»);

– Міжнародна науково-практична конференція *«Правові та інституційні механізми забезпечення розвитку України в умовах європейської інтеграції»* (м. Одеса, 18 травня 2018 р.), Секція 14 «Діяльність сучасних бібліотек у закладах вищої освіти»;

– Міжнародна науково-практична конференція *«Правове життя сучасної України»* (м. Одеса, 17 вересня 2018 р.; НУ «ОЮА», ПРЦ НАПрНУ, НБ НУ «ОЮА»), Секція 9 «Діяльність сучасних бібліотек у закладах вищої освіти»;

– *Осінь школи науковця* (конференція *«Правничі наукові дослідження: методологія інформаційного пошуку та наукові комунікації в умовах відкритого доступу до інформації»*) (м. Одеса, 26 жовтня 2018 р.; НУ «ОЮА», НБ НУ «ОЮА»);

– Всеукраїнська науково-практична конференція *«Lex bibliothecam et ars bibliothecam: periculum est in mora»* (м. Одеса, 9 листопада, 2018 р., НУ «ОЮА», НБ НУ «ОЮА»).

– *Інформаційні ресурси наукової бібліотеки у системі забезпечення наукового та навчально-виховного процесів НУ «ОЮА»* : Інтернет-конференція між бібліотеками навчальних центрів (м. Одеса, 15 жовт. 2018 р., НУ «ОЮА»).

Науково-практична конференція **«Lex bibliothecam et ars bibliothecam: periculum est in mora»** (Бібліотечне право та бібліотечне мистецтво: небезпека у зволіканні), яка пройшла 9 листопада 2018 року у Національному університеті «Одеська юридична академія» і була організована Науковою бібліотекою НУ «ОЮА», мала за мету оприлюднення напрацьованого досвіду, обмін результатами проведених досліджень, розробку певних рекомендацій щодо впровадження дієвих новітніх політик у діяльність сучасної бібліотеки ЗВО з урахуванням трансформації її ролі у науковому та освітньому процесі. Оpubліковано електронний збірник тез
Звіт за 2018 рік наукової бібліотеки Національного університету «Одеська юридична академія»

конференції. Доповіді співробітників НБ НУ «ОЮА», представлені на конференції :

- Сучасна проблематика правового регулювання бібліотечної діяльності (Іванійчук Таїсія Юріївна);
- Добročесність науковця vs. добročесність видавця: паралельні лінії перетинаються (Зубченко Надія Ігорівна);
- Особенности выявления заимствований в научных работах правовой тематики: система Unichesk (Дремлюга Ольга Олексіївна);
- Тематические экскурсии в Отделе редких изданий Научной библиотеки НУ «ОЮА» (Фідаєва Тетяна Юріївна);
- Біобібліографічне забезпечення досліджень Одеської школи права (Стефанчишена Тетяна Михайлівна);
- Авторські фонди у відділі книго збереження НБ НУ «ОЮА» (Солодка Альона Іванівна);
- Архив Детского городка в коллекции Национальной библиотеки НУ «ОЮА» (Дем'яненко Ольга Михайлівна);
- Основні джерела поповнення бібліотечних ресурсів НБ НУ «ОЮА» (Богун Катерина Павлівна)
- Роль наукової бібліотеки у ліцензуванні, акредитації та атестації ЗВО (Бухта Валентина Олексіївна)
- Візуалізація пов'язаних академічних даних за допомогою платформи VIVO та роль в ній імplementованих інструментів Altmetric та PlumX Metrics (Музика Вікторія Василівна);
- Разработка сайта библиотеки: проблемы и особенности (Котов Валентин Ігорович)

Вперше на теренах України відбувся науковий захід, який об'єднав бібліотекарів, вчених-юристів та експертів спільним інтересом – проблематикою правового забезпечення інформаційного та наукового

середовища, бібліотечної сфери, які сьогодні формуються у новій генерації не лише у нашій державі, але і у світових масштабах.

26 жовтня, на завершення плідного Тижня відкритого доступу-2018 (Open Access week in Ukraine) у Науковій бібліотеці НУ «ОЮА» традиційно відбулася «Осіння школа науковця» в межах роботи якої бібліотечні фахівці запропонували для обговорення учасникам досить актуальні питання щодо підготовки та просування наукового доробку вчених Університету в умовах відкритої науки (доповідь з презентацією):

— *Деякі інструменти відкритого доступу у практиці наукової бібліотеки Національного університету «Одеська юридична академія» (Т. Ю. Іванійчук);*

— *Методика виявлення запозичень у юридичних дослідженнях: система Unicheck (О. О. Дремлюга);*

— *Vivo: connect, share, discover (В. В. Музика);*

— *Електронні ресурси НБ НУ «ОЮА»: на допомогу досліднику (В. І. Котов);*

— *Нові функціональні можливості АБІС Unilib (О. В. Богданович);*

— *Публікаційна активність юристів та хижачькі видання (Н. І. Зубченко)*

— *Підготовка публікацій у рейтингові журнали: питання етики та техніки (Е. Е. Кузьмін)*

— *Оформлення кваліфікаційних робіт: бібліографія та цитування (Т. М. Стефанчишена)*

Співробітники НБ НУ ОЮА протягом року приймали активну участь у роботі багатьох конференцій, наукових семінарів, форумів:

- 6-а Міжнародна науково-практична конференція «Наукова комунікація в цифрову епоху» (29-30 березня 2018 р., НаУКМА, м.Київ, scda.ukma.edu.ua) (з наданням доповідей і виступом: **Іванійчук Т. Ю.** *«Питання на часі: політика у сфері інтелектуальної власності українських університетських бібліотек»*; **Зубченко Н. І.** *«Нереальні знижки за нереальні публікації – шахрайство чи шахрайські практики?»*);
- 10th international conference «Exploration, education and progress in the third millennium» (3th May 2018, Galati, Romania) (з наданням доповіді -**Taisiia Ivaniichuk** *«Universities' Intellectual Property Policies: Ukrainian Realia»*);
- III Міжнародна науково-практична конференція бібліотек ЗВО «Бібліотеки закладів вищої освіти: досвід та перспективи», яка проходила на базі Наукової бібліотеки ОНУ імені І. І. Мечникова (м. Одеса, 4-6 червня 2018 року);
- Львівський бібліотечний форум (м. Львів, 20-21 вересня 2018 р.) (з наданням доповідей і виступом: **Зубченко Н. І.** *«Перегони на виживання: авторські права та публікаційна залежність»*; **Іванійчук Т. Ю.** *«Авторське право на цифрові бібліотечні об'єкти в умовах епохи відкритості: перезавантаження триває»*);
- Міжнародний науково-практичний семінар «Цифрові інновації для наукових досліджень».(м. Київ, 26 вересня 2018 р., КПІ);
- Міжнародний науковий семінар «Наукові видання України: сучасний стан та перспективи розвитку» (м. Київ, 28 верес. 2018 р.) (з наданням доповіді і виступом: **Зубченко Н. І.** *«Хижацькі наукові видання та боротьба з ними»*).

Загальна кількість виступів на конференціях, форумах, семінарах складає **46**, а кількість опублікованих робіт сягає **34 (Додаток 5)**.

Як у базовій бібліотеці так і у бібліотеках структурних підрозділів НУ «ОЮА» поза м. Одеса, проводилась велика кількість семінарів та інших заходів, що відзеркалювало плідну наукову роботу НБ НУ «ОЮА».

Для майбутнього абітурієнта Національного університету «Одеська юридична академія», який сьогодні долучається до інформаційного всесвіту за допомогою нових інформаційно-комунікаційних технологій дуже важливо мати потужну підтримку шкільних бібліотечно-інформаційних центрів, які сьогодні активно розвиваються і трансформуються.

В межах спільного проекту Наукової бібліотеки Національного університету «Одеська юридична академія» та Одеського обласного інституту удосконалення вчителів (відділ навчально-методичного забезпечення та педагогічних видань, бібліотека), за сприяння керівництва Національного університету «Одеська юридична академія» та президента НУ «ОЮА» С. В. Ківалова, 20 березня 2018 року в читальному залі пройшов методичний семінар за участю бібліотекарів шкіл м. Одеси і Одеської області та фахівців НБ НУ «ОЮА».

У своєму вітальному слові представники відділу навчально-методичного забезпечення та педагогічних видань ООІУВ Полтавська Тетяна Миколаївна та Карайван Наталя Іванівна висловили велику вдячність керівництву одного з найкращих ЗВО України та Науковій бібліотеці НУ «ОЮА» за можливість реалізації нового формату заходів з підвищення кваліфікації шкільних бібліотекарів Одеської області та сподівання на подальшу плідну співпрацю.

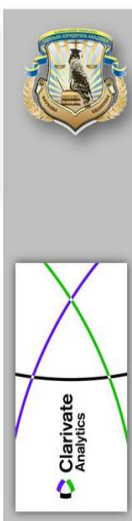
Співробітники Наукової бібліотеки (Т. Ю. Іванійчук, Г. Я Сироткіна, К. П. Богун, А. В. Ракул, Л. В. Кузнецова, О. В. Андріяш, О. В. Богданович, О. О. Дремлюга, С. І. Єленич, Т. Ю. Фідаєва та ін.) ознайомили присутніх з новими формами роботи, які запроваджені у Науковій бібліотеці та відповіли на численні питання професійного спрямування.

Третій візит експерта з інформаційно-аналітичних ресурсів та навчання Clarivate Analytics Ірина Тихонкова в НУ «ОЮА», тренінги якої завжди привертають увагу своєю професійністю та інформативністю, був присвячений питанням просування наукових видань у міжнародні наукометричні бази, зокрема, Web of Science і відбувся у межах роботи методичного семінару 2 липня 2018 р. у відділі рідкісних видань (Музеї книги) Наукової бібліотеки НУ «ОЮА», зібравши для обговорення членів редакційних колегій університетських видань, науковців та бібліотекарів.

За ініціативою проректора з наукової роботи НУ «ОЮА», професора Г. О Ульянової, під час викладання курсу «Управління науковими проектами» для аспірантів першого року навчання було запропоновано ознайомитися із можливостями платформи Web of Science у Науковій бібліотеці НУ «ОЮА». Протягом трьох занять аспіранти отримували практичні навички з користування сервісами платформи Web of Science, пошуку публікацій та видань, які проводили заступник директора НБ НУ «ОЮА» Н. І. Зубченко та бібліотекар Владислав Жидков.

Слід зазначити, що послугами з доступу до WoS мали можливість скористуватися не лише науковці та студенти НУ ОЮА, але й сторонні читачі, зокрема, слухачі Міжнародної програма стажування із Казахстану.

З метою поглиблення науково-дослідної роботи з питань вивчення Історії Одеської школи права та вітчизняної юриспруденції, 29 листопада 2018 року на базі Наукової бібліотеки Національного університету «Одеська юридична академія» працівниками бібліотеки та доцентом кафедри історії держави і права Н. В. Єфремовою було проведено зустріч з донькою професора Дябла В.К. – Козловською (Дябло) Вікторією Всеволодівною та його онуком юристом, випускником ОНЮА Дяблом Глібом Станіславовичем. Було досягнуто домовленості щодо реалізації проекту зібрання наукових робіт професора В.К. Дябла та створення їх цифрових копій для читачів Наукової бібліотеки Університету.

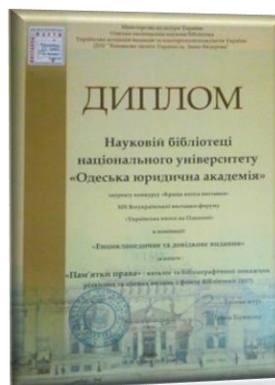

Слід зазначити, що співробітники НБ НУ «ОЮА» приймали активну участь у бібліотечних заходах національного та місцевого рівня, які проводились Одеською національною науковою бібліотекою, Науковою бібліотекою ОНУ ім. І. І. Мечникова та іншими бібліотеками, Одеською філією Грецького фонду культури, що сприяло плідному співробітництву та підвищенню професійного рівня бібліотекарів Університету.

У 2018 році Наукова бібліотека Національного університету «Одеська юридична академія» стала лауреатом конкурсу «Краща книга виставки XIX Всеукраїнської виставки-форуму «Українська книга на Одещині» у номінації «Енциклопедичне та довідкове видання» за книги «Пам'ятки права: рідкісні та цінні видання з фонду наукової бібліотеки Національного університету «Одеська юридична академія» та «Пам'ятки права: каталог рідкісних видань» (Одеса : Юридична література, 2017), які були підготовлені до 20-річчя Національного університету «Одеська юридична академія».

Висока нагорода стала результатом високопрофесійної, творчої праці колективу укладачів видань (С. І. Єленич , Т. Ю. Фідаєва , І. С. Мазур , Т. М. Стефанчишена) та підтримки проекту керівництвом Університету і особисто президентом Національного університету "Одеська юридична академія" Сергієм Васильовичем Ківаловим

У 2018 році підготовлено до друку три біобібліографічні покажчики:

- Євген Олегович Харитонов : біобібліогр. покажч. / уклад.: Т. Ю. Іванійчук, Т. М. Стефанчишена, Л. А Таран ; наук. ред.: С. В. Ківалов, Г. О. Ульянова, Т. Ю. Іванійчук ; Нац. ун-т «Одес. юрид. акад.», наук. б-ка. - Одеса, 2018. - (Вчені Національного університету «Одеська юридична академія», вип. 28).
- Олена Іванівна Харитонova : біобібліогр. покажч. / уклад.: Л. А Таран, Т. М. Стефанчишена, Л. В. Березюк ; наук. ред.: С. В. Ківалов, Г. О. Ульянова, Т. Ю. Іванійчук ; Нац. ун-т «Одес. юрид. акад.», наук. б-ка. - Одеса, 2018. - (Вчені Національного університету «Одеська юридична академія», вип. 29).
- Валентина Віталіївна Дудченко : біобібліогр. покажч. / уклад.: Т. М. Стефанчишена, А. І. Солодка ; наук. ред.: С. В. Ківалов, Г. О. Ульянова, Т. Ю. Іванійчук ; Нац. ун-т «Одес. юрид. акад.», наук. б-ка. - Одеса, 2018. - (Вчені Національного університету «Одеська юридична академія», вип. 30).

Відділ рідкісних видань (музей книги), як один з провідних підрозділів наукової бібліотеки НУ «ОЮА», виконує великий за обсягом комплекс робіт з обробки та збереження рідкісних книг, а також займається обслуговуванням читачів, формуванням та наданням користувачам бібліографічної інформації. Співробітники відділу здійснюють наукові дослідження у сфері історії книги та книгознавства, формування та розвитку Одеської школи права. Базою такої наукової роботи відділу та предметом вивчення є його власні основні фонди.

Екскурсійна діяльність займає вагоме місце у діяльності бібліотеки і сприяє популяризації як Національного університету «Одеська юридична академія», так і бібліотечного фонду зокрема. Загалом протягом року у бібліотеці було проведено більш ніж 200 екскурсій.

Екскурсії у Музеї книги проводяться відповідно до постійно діючих експозицій, зокрема:

- «Одеська школа права», (експозиція змінюється відповідно до календарних пам'ятних і знаменних дат);
- «Досліди та проблеми соціального виховання дітей – сиріт в Одесі 20-30 років XX століття»;
- «Стара Одеса» - з віку XIX у вік XXI;

- «Літопис судових реформ»;
- «Пам'яті вчених та педагогів» - В. П. Колмакова, Ю. С. Червоного, А. В. Сурілова, М. Ф. Орзіха та ін.;
- «Історія мого життя є складовою частиною моєї Батьківщини» - Т. Г. Шевченко, український мислитель, художник, письменник та поет;
- «Не дати свічці згаснути» - «ЖЗЛ» Флорентія Федоровича Павленкова;
- «Величні лексичні творіння XIX століття»;
- «Величний шовковий шлях» - (Китай – Середземне море). Історія лічильних приладів;
- «Із глибини віків» - амоніти та белемніти як вимерлий клас головоногих моллюсків мезозойської ери;
- «Перемогу розумом отримують» - історія шахової гри;
- «Мова не лише витвір суспільства, витвір його культури».

У відділі рідкісних та цінних видань з жовтня 2018 року було розпочато цикл тематичних екскурсій для студентів Університету, який був організований в межах проекту співпраці Наукової бібліотеки з кафедрою історії держави і права. Учасниками стали члени наукового гуртка з Історії держави і права України сумісно з студентами першого курсу факультетів ЦГЮ та МПВ, у супроводі доцентів Наталії Володимирівни Єфремової та Оксани Вікторівни Горяги.

Міжнародна співпраця в освітньому секторі є одним з пріоритетних напрямів діяльності НУ «ОЮА». В рамках підписання Меморандуму про

співпрацю між Національний університет «Одеська юридична академія», Міжнародним гуманітарним університетом та Інститутом європейських досліджень Варшавського університету Наукова бібліотека НУ "ОЮА" радо привітала директора Інституту європейських досліджень професора Адама-Константі Войтащіка та завідувача відділенням європейських субрегіональних досліджень професора Юзефа Тимановські. Високі гості були приємно вражені злагодженою роботою та багатою колекцією Наукової бібліотеки НУ "ОЮА", яка включає не тільки праці вчених Одеської школи права, але й значну кількість публікацій та видань видатних дослідників минулого та сучасності.

За минулий рік відділ рідкісних видань відвідали гості НУ «ОЮА» з інших країн : Латвії, Болгарії, Ізраїлю, Сербії, Польщі, Туреччини, Данії, Франції, США, Бельгії, Італії, Китаю, Німеччини, Казахстану, Азербайджану, Молдови, Єгипту.

Також у відділі рідкісних видань побували видатні особи і державні діячі: заступник міністра юстиції України з питань виконання судових рішень С. В. Шкляр; заступник Міністра освіти та науки України В. В. Ковтунець; заступник міністра юстиції України Д. В. Чернишов; координатор регіонального представництва Консультативної місії Європейського Союзу в Одесі Пол Кірван; Голова Верховного суду України В. І. Данишевська; Патріарх Олександрійський та всієї Африки Феодор II; начальник департаменту кадрового забезпечення національної поліції України

О. В. Хоменко; заступник Міністра освіти та науки України Р. В. Гребя та багато інших гостей Університету.

Усього за 2018 рік відділ рідкісних видань відвідало 3461 гостей, було проведено 110 екскурсій для студентів, абітурієнтів, гостей університету. На базі відділу пройшло 55 заходів (конференції, семінари, круглі столи, тренінги, презентації книг та інше).

Крім того, в НБ НУ ОЮА були проведені екскурсії у межах профорієнтаційної діяльності для школярів міста; екскурсії для студентів підрозділів НУ ОЮА, розташованих поза Одесою тощо.

Так, на початку листопада 2018 року співробітниками Наукової бібліотеки НУ «ОЮА» проведено екскурсії для школярів загальноосвітньої школи № 2 ім. С. О. Тучкова м. Ізмаїл з профорієнтаційною метою.

Головним бібліотекарем НБ НУ «ОЮА» В. О. Бухтою та провідним бібліотекарем О. В. Андріяш було здійснено аналіз забезпечення навчально-методичною літературою на 2017 -2018 навчальний рік за фондами НБ, які видані науковцями кафедр НУ «ОЮА». Постійно аналізувалось забезпечення студентів підручниками і навчальними посібниками з навчальних дисциплін в НУ «ОЮА».

Крім того, В. О. Бухтою складені звіти щодо інформаційного забезпечення освітньої діяльності у сфері вищої освіти з показниками (нормативу) за рівнями вищої освіти у відповідності з Постановою Кабінету

Міністрів України «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» від 30.12.2015 № 1187:

- початковий рівень (короткий цикл)

- 1.Юридичний коледж за спеціальністю 053 «Психологія»;
2. Юридичний коледж за спеціальністю 061« Журналістика» ;
- 3.Юридичний коледж за спеціальністю 121 «Інженерія програмного забезпечення»

- перший (бакалаврський) рівень

- 1.галузь знань 0304 «Право» ;
2. Напрямок підготовки 6.030401 «Правознавство»;
3. за спеціальністю 121 «Інженерія програмного забезпечення»;
4. за спеціальністю 125 «Кібербезпека»;
5. за спеціальністю 122«Комп'ютерні науки»;
6. за спеціальністю 073 «Менеджмент»;
7. за спеціальністю «Реклама та зв'язки з громадськістю»;
8. за спеціальністю 061 «Журналістика»;
9. за спеціальністю 8.15010002 «Державна служба»

- другий (магістерський) рівень

1. За спеціальністю 073 «Менеджмент»;
2. За спеціальністю 293 «Міжнародне право»;
3. За спеціальністю 061 «Журналістика»;
4. За спеціальністю 052 «Політологія»;
5. За спеціальністю 054 «Соціологія»;
6. за спеціальністю 053 «Психологія»;
7. Спеціальність 262 «Правоохоронна діяльність» ;
8. за спеціальністю 124 «Системний аналіз» ;
9. Спеціальність 281 «Публічне управління та адміністрування»;

Активно здійснювався науково-методичний супровід діяльності структурних підрозділів бібліотеки. Науково-методичний відділ надавав теоретичну, методичну та практичну допомогу підрозділам бібліотеки в удосконаленні форм і методів бібліотечного та інформаційно-бібліографічного обслуговування користувачів; проведення дослідної роботи.

Протягом 2018 року підготовлені методичні матеріали з представленням їх на сайті НБ:

- «Інструкція з інвентаризації бібліотечних фондів» - методичні рекомендації;
- Інформаційно-бібліографічна довідка «Календар знаменних та пам'ятних дат на 2018-2019 навчальний рік»;

- «Особливості планування роботи на 2019 рік» - методичний лист;
- «Особливості звіту про роботу відділів бібліотеки НБ за 2018 рік» - методичний лист;
- «Інноваційні бібліотечні технології» - методичні рекомендації;
- «Організація наукової діяльності та використання інформетричного інструментарію»;
- «Методичних рекомендацій щодо роботи з базами даних (Scopus, WoS, ORCHID, SJR (ScimagoJournalRank), Україніка наукова та ін.)» - у співпраці з НІЦ.
- «Положення про атестацію», підготовлений перелік питань для проведення атестації»;
- «Інструкція щодо заходів з пожежної безпеки у Науковій бібліотеці Національного університету «Одеська юридична академія».

Надавалась методична та консультативна допомога відділам НБ НУ «ОЮА» та структурним підрозділам бібліотеки за межами м. Одеса з розробки регламентуючої документації, впровадження ДСТУ, підготовки звітності.

За 2018 рік у НБ НУ ОЮА всіма структурними підрозділами було обслуговано **47 203** користувачів, загальна кількість відвідувань НБ НУ «ОЮА» з урахуванням звернень до веб-ресурсів бібліотеки склала **838 831**.

На кінець 2018 року фонд НБ НУ ОЮА становив **781 693** примірників документів. За звітний період здійснювалось поточне, ретроспективне комплектування та рекомплектування фонду Бібліотеки з урахуванням тематико-типологічного, перспективного та річного плану роботи.

Повнота фондів НБ НУ «ОЮА» забезпечується закупівлею необхідних книг, передплатою галузевих періодичних видань та іншими джерелами.

Основним та постійним джерелом комплектування фондів бібліотеки є:

- закупівля документів у книжкових магазинах, книговидавничих та книгорозповсюджувальних організаціях;
- передплата періодичних видань;
- отримання дарунків від різних установ та приватних осіб;
- надходження документів із обмінно-резервних фондів бібліотек України;
- участь в книжкових виставках-ярмарках.

На політику формування фондів бібліотеки сьогодні значно впливають такі фактори як інфляція і пов'язане з нею зростання цін на твори друку; скорочення асигнувань на комплектування фондів бібліотеки; дія Закону України «Про публічні закупівлі», який ускладнює процеси комплектування, а саме: впливає на якість, науковість фондів, оперативність отримання документів, повноту придбання нових видань з урахуванням тематико-типологічного профілю комплектування.

Бібліотека співпрацює з такими книгорозповсюджувальними фірмами як: «Право», «Юрінком Інтер», «Кондор». «ЦУЛ», «Алерта», «Університетська книга», «Ліра-К», «Смарт Прес Україна», «Укрпошта» та ін.

Збагачення книжкового зібрання НБ НУ «ОЮА» часто відбувається завдяки дарунками читачів та меценатів – цінителів книг, як наших співгромадян, так і зарубіжних друзів Університету. Так, зокрема, у 2018 році завдяки Президенту НУ «ОЮА» С. В. Ківалову фонд відділу рідкісних та цінних видань бібліотеки поповнився альбомом шотландського та англійського художника-баталіста, військового кореспондента Simpson, William «The Seat of War in the East» у двох серіях-томах в одній палітурці 1855-1856 рр. Альбом включає у себе 81 тонову літографію, яка відображає Кримську війну та текст з окремим описом кожної із них.

Слід відмітити серед дарунків і приватну бібліотеку професора М. П. Орзіха, яку передала бібліотеці його родина, а також подаровану

краєзнавчу бібліотечку знавця життя і творчості Л. Утьосова Едуарда Амчеславського.

Крім того, до Бібліотеки надійшли дарунки від проекту USAID, програми ім. Фулбрайта, проекту Ради Європи, Координатора ОБСЄ (м. Київ), проекту «Захист свободи медіа в Україні, Асоціації українських моніторів дотримання прав людини в діяльності правоохоронних органів, Громадської спілки «Українська Гельсінська спілка з прав людини», Одеської філії Грецького фонду культури, ТОВ «Адвокатської компанії Кравець і партнери», ТОВ «Редкліфф Партнерз», Інститута політичних і етнонаціональних досліджень ім. Кураса (м. Київ), кафедр НУ «ОЮА»; приватних осіб: С. В. Ківалова, Г. О. Ульянової, В. В. Дудченко, О. П. Ващук, Ю. Є. Полянського, Н. Ю. Голубевої, К. А. Жебровської, Г. Зіцер, В. Р. Барського, В. В. Долежана, К. М. Вітмана, О. П. Подцерковного, М. В. Мамич, В. О. Тулякова, О. В. Тавлуй, С. І. Крамара, Н. В. Єфремової, В. В. Прокопенко, Н. В. Петлюченко, В. М. Шаповала та ін.

Всього НБ НУ «ОЮА» подаровано у 2018 році **2045** книг на суму **198 695,80** грн.

Маючи на меті залучити до користування бібліотечними послугами щонайбільшу кількість студентів, запис до навчального абонементу проводився згідно наказам про зарахування. Всі нові користувачі були ознайомлені із структурою бібліотеки і правилами користування бібліотечними послугами. Співробітниками НБ НУ ОЮА традиційно проводились лекції для студентів першого курсу, присвячені ознайомленню з роботою у науковій бібліотеці НУ «ОЮА» та її інформаційними ресурсами.

Протягом року на абонементах НБ НУ «ОЮА» продовжувалось електронне обслуговування читачів з використанням можливостей АБІС UniLib, яка оновлювалась спеціалістами відділу автоматизації (зокрема, встановлено нову версію АБІС; за допомогою модуля «Корекція документів» відредаговано біля 6000 описів електронного каталогу).

Велику увагу у звітному році приділялося боротьбі із заборгованістю. Треба зазначити, що майже всі боржники бібліотеки відображаються на сьогодні у базі електронних формулярів, що дає можливість реалізовувати діяльність щодо повернення до бібліотечного фонду заборгованих видань, які складають матеріальні активи Університету.

За 2018 рік завідуючою відділів абонементів С. М. Макухою було складено акти на списання та прийняття до фонду літератури замість втраченої у кількості 855 примірників.

Протягом року співробітниками бібліотеки було підготовлено понад 250 виставок.

Укладено наступні віртуальні виставки:

1. «Невід’ємні цінності — права людини»
<https://www.youtube.com/watch?v=YuKeK6kHlzc&t=21s>
2. «Наукова школа професора В. В. Дудченко»
<https://www.youtube.com/watch?v=GUESb60qX-M>
3. «Наукова школа професора О. І. Харитонової»
<https://www.youtube.com/watch?v=xIOyZVf4Onk>
4. «Наукова школа професора В. О. Тулякова»
<https://www.youtube.com/watch?v=DPKCcCRHC7k&t=9s>
5. «Конституція — гарант прав людини і громадянина»
<https://www.youtube.com/watch?v=r-VaK9A3y9Q>
6. «До 100-річчя В. О. Сухомлинського: віртуальна виставка видань з колекції НБ НУ "ОЮА"» <https://youtu.be/wLi1RnDX7xw>

7. «Злочини фашизму під час Другої світової війни у міжнародно – правовому контексті» Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.youtube.com>

Протягом 2018 року у бібліотеці НБ НУ «ОЮА» було проведено велику кількість культурно-масових заходів.

Культурна ідентичність народу неможлива без традицій і плекання тісного зв'язку між поколіннями. Мудрість та життєвий досвід людей поважного віку надихають на нові відкриття і звершення молодші покоління. 30 вересня Наукова бібліотека НУ «ОЮА», шануючи традицію, встановлену у нашому університеті його Президентом Сергієм Ківаловим, радо вітала у своїх стінах творчий колектив ветеранів. Молоді душою одесити та одеситки влаштували захоплюючий перформанс, виконавши українські народні пісні та презентувавши кілька авторських віршів. Цей захід став своєрідним привітанням із Всеукраїнським днем бібліотек (30 вересня) та Днем людей похилого віку (1 жовтня).

Протягом року Наукова бібліотека Національного університету «Одеська юридична академія» виступила майданчиком для знайомства та спілкування автора із своїм читачем.

20 червня 2018 року у Музеї рідкісних видань Наукової бібліотеки Національного університету «Одеська юридична академія» проходила презентація нового видання «Музика і слово», яке було видане до 85-річчя Одеської філармонії і презентоване її директором Галиною Зіцер.

4 жовтня студенти Університету отримали можливість познайомитися з журналістом, письменницею і сценаристом Оленою Антоною (Елена Антонова), яка представила свою книгу «Мои дорогие далекие предки» (Одесса, КП ОГТ, 2016).

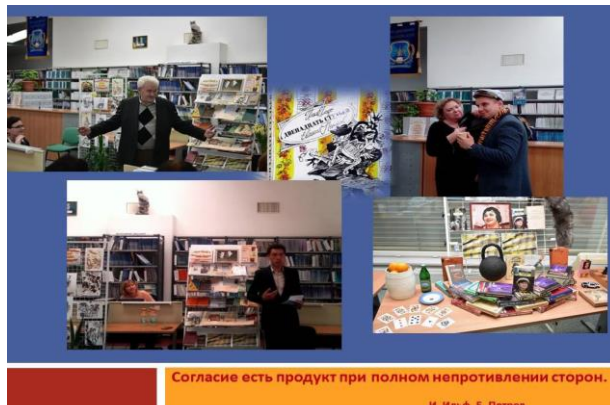

З нагоди відзначення Дня пам'яті та примирення і 73-ї річниці перемоги над нацизмом у Другій світовій війні наукова бібліотека спільно з юридичним коледжем Національного університету «Одеська юридична академія» провели зустріч-бесіду «Діти війни дітям сьогодення» з полковником ЗСУ у відставці, викладачем кафедри тактико-спеціальної підготовки Військової академії (м. Одеса) Болсуновським Л. І. та Серебрі Н. І. - автором автобіографічної повісті «Цветы развалки» про життя дітей м. Одеси під час німецької окупації та перших повоєнних років.

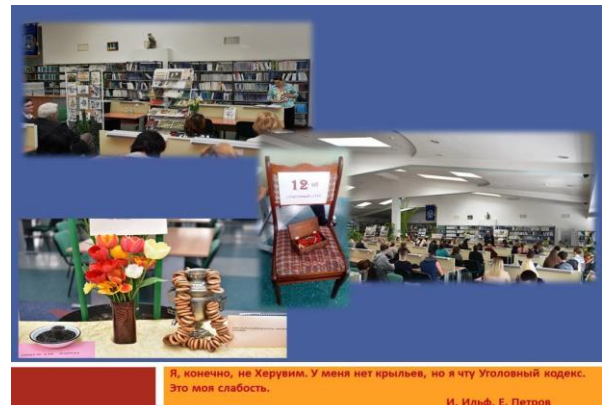

Завдяки творчій енергії співробітників бібліотеки Національного університету «Одеська юридична академія» (Н. Ускова, С. Фоміна, Т. Морозова, О. Петренко та ін.) у форматі «літературної вітальні» 17 квітня у читальному залі відбулася зустріч із заслуженим художником України Григорієм Аркадійовичем Палатніковим, яким було проілюстровано ювілейне, доповнене двома новими розділами, видання роману «Дванадцять стульев», що вийшло в одеському видавництві «ТЕС» у 2017 році.

Доцент кафедри кримінального права Національного університету «Одеська юридична академія» О. В. Ободовский здійснив разом із студентами захоплюючий аналіз дій Остапа Бендера з точки зору їх відповідності Кримінальному кодексу, що було доброю нагодою перевірити як знання змісту романів «Дванадцять стульев» і «Золотой теленок», так і знання кримінального права.

Согласие есть продукт при полном непротивлении сторон.
И. Ильф, Е. Петров

Я, конечно, не Херувим. У меня нет крыльев, но я чту Уголовный кодекс.
Это моя слабость.
И. Ильф, Е. Петров

У 2018 році в читальному залі НБ НУ «ОЮА» було реалізовано три кінопокази, які об'єднали творчі зусилля кафедр Університету та бібліотекарів. Практика співпраці Наукової бібліотеки з кафедрами, зокрема, кафедрою іноземних мов № 1, а також проведення кінопоказів у читальному залі є доброю традицією, яку плекають обидва творчі колективи. Цей інноваційний підхід до вивчення іноземної мови є досить ефективним та важливим для формування професійних компетентностей правників.

Долаючи шлях професійного розвитку, творчий колектив наукової бібліотеки Національного університету «Одеська юридична академія» своєю щоденною просвітницькою, науковою, методичною та культурно-масовою роботою у 2018 році сприяв популяризації та розвитку Одеської школи права, нарощуванню її іміджевих переваг, що своєю чергою підвищувало рейтинг Університету не лише на національному, але й на міжнародному рівні.

Директор

Наукової бібліотеки НУ «ОЮА»

Т. Ю. Іванійчук